

**МІНІСТЕРСТВО АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ
ТА ПРОДОВОЛЬСТВА УКРАЇНИ**

**ГОЛОВНЕ УПРАВЛІННЯ АГРОПРОМИСЛОВОГО РОЗВИТКУ
ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ ДЕРЖАВНОЇ АДМІНІСТРАЦІЇ**

УМАНСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ САДІВНИЦТВА

**МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ
НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
МОЛОДИХ УЧЕНИХ**
(до 60-річчя утворення Черкаської області)

Частина 2
Економічні та загальноосвітні науки

Умань – 2013

Тези наукової конференції / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. — Уманський НУС: Редакційно-видавничий відділ, 2013. — Ч. 1.: Сільськогосподарські, біологічні та технічні науки. — 244 с.

У збірнику тез висвітлено результати наукових досліджень, проведених працівниками Уманського національного університету садівництва та інших навчальних закладів Міністерства аграрної політики України та науково-дослідних установ УААН.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ:

О.О. Непочатенко — доктор економ. наук (*відповідальний редактор*);
В.П. Карпенко — доктор с. – г. наук (*заступник відповідального редактора*);
О.І. Здоровцов — доктор екон. наук; Т.Є. Кучеренко — доктор екон. наук;
Л.В. Молдаван — доктор економ. наук; А.С. Музиченко — доктор екон. наук;
Ю.О. Нестерчук — доктор екон. наук; О.О. Школьний — доктор екон. наук;
В.С. Уланчук — доктор екон. наук, С.П. Полторецький — кандидат с.-г. наук,
І.В. Прокопчук — кандидат с.-г. наук (*відповідальний секретар*).

Рекомендовано до друку вченою радою УНУС, протокол №5 від 21 лютого 2013 року.

ЗМІСТ

ЕКОНОМІКА І ПІДПРИЄМНИЦТВО

<i>Г. Ю. Аніщенко</i>	ПОРЯДОК ВИЗНАННЯ ТА СПЕЦИФІКА ОБЛІКУ ПРОДУКЦІЇ У КВІТНИКАРСТВІ.....	13
<i>О.В. Апарова</i>	СУТНІСТЬ ФІНАНСОВИХ ІНСТРУМЕНТІВ ДЕРЖАВНОЇ ПОЛІТИКИ ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ ЯК СИСТЕМАТИЗОВАНОГО ВЧЕННЯ.....	14
<i>А.В. Аргатюк</i>	РЕГУЛЮЮЧА ФУНКЦІЯ ПОДАТКІВ ЯК ІНСТРУМЕНТ ВПЛИВУ НА ЕКОНОМІЧНИЙ РОЗВИТОК ДЕРЖАВИ.....	16
<i>О.М. Байрак</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	17
<i>Ю.О. Безсмертна</i>	ОСОБЛИВОСТІ ПОРЯДКУ НАРАХУВАННЯ ТА СПЛАТИ ПОДАТКІВ В РІЗНИХ КРАЇНАХ СВІТУ	18
<i>Н.О. Бленда</i>	ІНТЕНСИФІКАЦІЯ ЯК ОСНОВНИЙ НАПРЯМ ЗНИЖЕННЯ СОБІВАРТОСТІ ПРОДУКЦІЇ СКОТАРСТВА..	20
<i>В.В. Бобко</i>	ПЕРВІСНА ВАРТІСТЬ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ЯК ЗАСІБ АКТУАЛІЗАЦІЇ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ.....	21
<i>П.П. Богачик</i>	ВДОСКОНАЛЕННЯ СИСТЕМИ ПОДАТКОВОЇ АМОРТИЗАЦІЇ.....	23
<i>Н. В. Бондаренко</i>	ПЕРЕВАГИ БАНКІВСЬКОГО СЕКТОРУ ПРИ КРЕДИТУВАННІ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	24
<i>П.М. Боровик, Л.П. Павлова</i>	ПРОБЛЕМИ СПРАВЛЯННЯ ПОДАТКУ НА ДОДАНУ ВАРТІСТЬ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ РОЗВИТКУ ФІНАНСОВИХ ВІДНОСИН.....	26
<i>О.М. Будагян</i>	ІНВЕСТИЦІЙНА ДІЯЛЬНІСТЬ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	28
<i>Г.Л. Бурляй</i>	ПОКАЗНИКИ ОЦІНКИ ЕФЕКТИВНОСТІ СПЕЦІАЛІЗАЦІЇ У СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ.....	30
<i>Г.В. Винник</i>	ДО ПИТАННЯ РОЗВИТКУ САДІВНИЦТВА ЧЕРКАЩИНИ.....	32
<i>І.В. Власюк</i>	ЗНАЧЕННЯ СОЦІАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ПОДАТКІВ У РОЗВИТКУ ДЕРЖАВИ.....	33
<i>І.М. Гаркава</i>	ОПЛАТА ПРАЦІ В СІЛЬСЬКОМУ ГОСПОДАРСТВІ ЗАЛЕЖНО ВІД ЕФЕКТИВНОСТІ ВИРОБНИЦТВА.....	34

<i>В.І. Гайдай, Т.В. Кубко</i>	ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ІПОТЕЧНОГО КРЕДИТУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	36
<i>Н. І. Гвоздеї, Е.В. Щербакова</i>	ОСОБЛИВОСТІ ДЖЕРЕЛ ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВИХ РЕСУРСІВ ПІДПРИЄМСТВ.....	38
<i>А.С. Голота</i>	РОЛЬ ЯКОСТІ В ЗАБЕЗПЕЧЕННІ КОНКУРЕНТО- СПРОМОЖНОСТІ ПРОДУКЦІЇ.....	39
<i>Т.І. Голуб</i>	МОЖЛИВІ ЗМІНИ ТА НАСЛІДКИ ВПЛИВУ НА АГРАРНИЙ СЕКТОР ЕКОНОМІКИ В РЕЗУЛЬТАТІ ВСТУПУ УКРАЇНИ ДО СВІТОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ ТОРГІВЛІ.....	41
<i>С.Г. Господаренко</i>	СУЧАСНИЙ СТАН МОЛОЧНОЇ ГАЛУЗІ ТА ЇЇ ДЕРЖАВНА ПІДТРИМКА.....	43
<i>С. Г. Господаренко</i>	ПАРИТЕТНІСТЬ ЦІН ЯК ОСНОВНИЙ СТРИМУЮЧИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ.....	44
<i>З. Гріщенко</i>	ПРИЧИНИ УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКОВОГО ЗОБОВ'ЯЗАННЯ ПЛАТНИКАМИ ПОДАТКІВ ТА УПЕРЕДЖЕННЯ СХЕМ МІНІМІЗАЦІЇ.....	45
<i>О.В. Дармограй</i>	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ РОЗВИТКУ РЕГІОНАЛЬНОГО ПРОДОВОЛЬЧОГО РИНКУ.....	46
<i>Т.О. Дерев'янка</i>	ОСВОЄННЯ ІННОВАЦІЙ В ГАЛУЗІ ТВАРИННИЦТВА.....	47
<i>А.Д. Джугостранська</i>	НАПРЯМИ ПІДВИЩЕННЯ КОНКУРЕНТОСПРОМОЖ- НОСТІ ЕКСПОРТНОЇ ПРОДУКЦІЇ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ УКРАЇНИ.....	49
<i>О.В. Дмитрик</i>	АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ АГРАРНОЇ ПОЛІТИКИ ТА ЗЕМЕЛЬНИХ ВІДНОСИН В УКРАЇНІ.....	51
<i>В.С. Долінський</i>	ОСНОВНІ ТЕОРЕТИЧНІ ДЕФІНІЦІЇ ТА ЕКОНОМІЧНА СУТЬ ПОНЯТТЯ «ВИТРАТИ» В РОБОТАХ ПРОВІДНИХ ВІТЧИЗНЯНИХ ТА ЗАРУБІЖНИХ ВЧЕНИХ ЕКОНОМІСТІВ.....	52
<i>А. Дремлюк</i>	ВПЛИВ ФІСКАЛЬНОЇ ФУНКЦІЇ ПОДАТКІВ НА ЕКОНОМІКУ ДЕРЖАВИ.....	55
<i>О.В. Дудкевич</i>	ПРОБЛЕМИ ЩОДО ЗАСТОСУВАННЯ МІЖНАРОДНИХ СТАНДАРТІВ ФІНАНСОВОЇ ЗВІТНОСТІ В УКРАЇНІ.....	56
<i>О.В. Жарун</i>	ІНВЕСТИЦІЙНИЙ ПРОЦЕС ЯК ОСНОВНИЙ ФАКТОР РОЗВИТКУ В СУЧАСНИХ УМОВАХ.....	58

<i>Д.Б. Жученко</i>	ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ МЕДУ АГРАРНИМИ ПІДПРИЄМСТВАМИ.....	59
<i>О.А. Захарчук, А.Д. Джугостранська</i>	РЕСУРСНІ ПЛАТЕЖІ В СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ УКРАЇНИ.....	61
<i>Ю.Л. Зборовська</i>	ТЕОРЕТИЧНІ ОСНОВИ ОЦІНКИ ВИКОРИСТАННЯ ЕКСПОРТНОГО ПОТЕНЦІАЛУ.....	63
<i>О.О. Івангородська</i>	СИСТЕМА НЕПРЯМОГО ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	64
<i>Н. А. Іванова, Л. В. Білявська, А. А. Славгородська</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ОПЛАТИ ПРАЦІ.....	65
<i>О. Касянчук</i>	УХИЛЕННЯ ВІД СПЛАТИ ПОДАТКІВ ПРИ ЛІКВІДАЦІЇ ПІДПРИЄМСТВА ТА ШЛЯХИ РОЗВ'ЯЗАННЯ ЦІЄЇ ПРОБЛЕМИ.....	67
<i>Н.О. Кирнасівська</i>	ОЦІНКА ЗАЙНЯТОСТІ НАСЕЛЕННЯ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ ЕКОНОМІКИ.....	69
<i>Ю.М. Кирстя</i>	ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ПЛАТНИКІВ ПОДАТКІВ ЗА НЕСВОЄЧАСНЕ ВНЕСЕННЯ ПЛАТЕЖІВ ДО БЮДЖЕТУ.....	70
<i>Л.В. Клименко</i>	АГРОПРОДОВОЛЬЧИЙ ПІДКОМПЛЕКС УКРАЇНИ ЯК ОСНОВА ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ГЛОБАЛЬНОЇ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ.....	72
<i>А. Климчук</i>	НЕПРЯМЕ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ.....	73
<i>А. Климчук</i>	ПРЯМЕ ОПОДАТКУВАННЯ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ТОВАРОВИРОБНИКІВ.....	75
<i>В.Л. Коваленко</i>	НАУКОВО-МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ОБҐРУНТУВАННЯ ТА ЗДІЙСНЕННЯ ІНТЕГРАЦІЙНИХ ПРОЦЕСІВ В АГРАРНІЙ ЕКОНОМІЦІ.....	76
<i>О. С. Коваленко</i>	ТЕНДЕНЦІЇ ВИРОБНИЦТВА ПЛОДІВ І ЯГІД В ОБЛАСТЯХ ЦЕНТРАЛЬНОГО ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ...	78
<i>О.С. Колесов</i>	МЕТОДИКА РОЗРАХУНКУ РІВНЯ СОЦІАЛЬНО-ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ РЕГІОНУ.....	79
<i>М.А. Коротєєв</i>	ПЕРЕДУМОВИ ДИВЕРСИФІКАЦІЇ ВИРОБНИЦТВА У СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	81

<i>Л.І. Крачок</i>	ПРОБЛЕМИ ГАРАНТУВАННЯ ТЕХНОЛОГІЧНОЇ БЕЗПЕКИ АГРАРНОЇ ГАЛУЗІ.....	83
<i>О.І. Крочак</i>	ПІДСИСТЕМИ ВНУТРІШНЬОГО ОБЛІКУ ТА АНАЛІЗУ ДІЯЛЬНОСТІ ЦЕНТРІВ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА.....	84
<i>Є.К. Кучеренко</i>	СУТНІСТЬ ЕКОНОМІЧНОГО ПОТЕНЦІАЛУ ТА ЙОГО СКЛАДОВІ.....	85
<i>В.А. Лементовська</i>	МАРКЕТИНГОВІ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИРОБНИЦТВА МОЛОКА.....	87
<i>Г.Ф. Мазур</i>	ІНСТИТУЦІЙНА СКЛADOVA ФІНАНСОВО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ СТИМУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ АПВ.....	88
<i>С.А. Мазур</i>	ОЦІНКА ЕФЕКТИВНОСТІ РЕСТРУКТУРИЗАЦІЇ РЕГІОНАЛЬНИХ ЕКОНОМІЧНИХ СИСТЕМ.....	91
<i>О.В. Мазур</i>	АКТИВІЗАЦІЯ ІНВЕСТИЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТРАХОВИХ КОМПАНІЙ В УМОВАХ ПІСЛЯКРИЗОВОГО ПЕРІОДУ.....	93
<i>І.Г. Максименко</i>	НАУКОЄМНІ ТЕХНОЛОГІЇ В АГРАРНОМУ СЕКТОРІ УКРАЇНИ.....	95
<i>О.П. Манзій</i>	ЕФЕКТИВНЕ ЗЕМЛЕКОРИСТУВАННЯ – УМОВА СТАЛОГО РОЗВИТКУ АГРАРНОГО СЕКТОРУ.....	96
<i>І. В. Марченко</i>	ПРИНЦИПИ І МЕТОДИ ПОДАТКОВОГО ПРАВА.....	98
<i>Н.А. Масловата</i>	СУТНІСТЬ ТА ЕКОНОМІЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПОДАТКОВОЇ СИСТЕМИ.....	99
<i>Я.А. Матвієнко</i>	НАПРЯМИ ВДОСКОНАЛЕННЯ ПОДАТКОВОЇ ПОЛІТИКИ УКРАЇНИ НА СУЧАСНОМУ ЕТАПІ.....	101
<i>А.В. Микитюк</i>	ОСНОВНІ ФУНКЦІЇ ФІНАНСІВ ПІДПРИЄМСТВ.....	102
<i>С.І. Микитюк</i>	ТЕРИТОРІАЛЬНА ОРГАНІЗАЦІЯ РИНКУ МЕДУ.....	103
<i>С.О. Михайловина</i>	ІНВЕСТИЦІЙНІ РЕСУРСИ ЯК ОСНОВА ЕФЕКТИВНОГО РОЗВИТКУ ОСОБИСТИХ СЕЛЯНСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.....	105
<i>О.М. Московенко</i>	ПРІОРИТЕТНІ НАПРЯМКИ ІНВЕСТИЦІЙ В СІЛЬСЬКЕ ГОСПОДАРСТВО.....	107
<i>В. Ф. Невлад</i>	ПЕРСПЕКТИВИ ВПЛИВУ МАРКЕТИНГОВИХ СЛУЖБ НА РИНОК СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ТЕХНІКИ УКРАЇНИ.....	108

<i>О.О. Недбалюк</i>	МАРКЕТИНГОВА СТРАТЕГІЯ ЯК ІНСТРУМЕНТ РОЗВИТКУ РИНКУ МОЛОКА ТА МОЛОЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ.....	110
<i>Ю. В. Овсюкова</i>	ВПЛИВ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПРАВОВОЇ ФОРМИ ГОСПОДАРЮВАННЯ НА ФОРМУВАННЯ ВИРОБНИЧИХ ВИТРАТ.....	112
<i>О. А. Овчарук</i>	МАРКЕТИНГОВІ АСПЕКТИ ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВ ХЛІБОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ АПК.....	113
<i>Н.В. Оляднічук</i>	ТЕОРЕТИЧНІ АСПЕКТИ ФІНАНСОВОГО ОБЛІКУ ТА ПРОБЛЕМИ ЙОГО ПРАКТИЧНОГО ЗАСТОСУВАННЯ...	115
<i>Л.А. Панкратова</i>	ВДОСКОНАЛЕННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ В КОМЕРЦІЙНИХ БАНКАХ УКРАЇНИ.....	116
<i>Ю.В. Піддубна</i>	ФІНАНСОВА ПІДТРИМКА ФЕРМЕРСЬКИХ ГОСПОДАРСТВ.....	118
<i>О.М. Поліщук</i>	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ГАЛУЗІ М'ЯСНОГО СКОТАРСТВА УКРАЇНИ.....	119
<i>О.Т. Прокопчук, М.І. Мальований</i>	СПЕЦИФІКА РИЗИКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО СТРАХУВАННЯ.....	121
<i>О.Т. Прокопчук</i>	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	123
<i>М.В. Процюк</i>	НЕПРЯМІ ПОДАТКИ В СИСТЕМІ ОПОДАТКУВАННЯ ЗАРУБІЖНИХ КРАЇН.....	125
<i>Г.О. Пчелянська</i>	МІСЦЕ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ У ФОРМУВАННІ КОНЦЕПЦІЇ ЕКОНОМІЧНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.....	127
<i>О.П. Ратушина</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ ОБЛІКУ ФІНАНСОВИХ РЕЗУЛЬТАТІВ...	128
<i>В. Ратушина</i>	ПОЗИТИВНІ І НЕГАТИВНІ НАПРЯМКИ РОЗВИТКУ ПОДАТКОВОЇ БАЗИ В УКРАЇНІ.....	130
<i>А.О. Ревуцька</i>	ЕКОНОМІЧНА ПРИРОДА ВЛАСНОСТІ.....	132
<i>О.В. Семенда</i>	РОЗВИТОК БАГАТОУКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ НА ОСНОВІ ПРИВАТНОЇ ВЛАСНОСТІ НА ЗЕМЛЮ.....	133
<i>Д.М. Сидорчук</i>	КЛЮЧОВІ АГРАРНІ ВИРОБНИКИ. РОЛЬ ТА ПЕРСПЕКТИВИ.....	135
<i>С.Д. Скуртол</i>	ОСНОВНІ МЕТОДИ СТИМУЛЮВАННЯ ЗБУТУ ПРОДУКЦІЇ ПІДПРИЄМСТВ.....	136

<i>Д.М. Соковніна</i>	ЗНАЧЕННЯ МАРКЕТИНГУ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ.....	138
<i>К.Ю. Соколюк</i>	КОМПЛЕКСНІСТЬ ТА СИСТЕМНІСТЬ ФОРМУВАННЯ ЛЮДСЬКОГО КАПІТАЛУ ЯК ІНВЕСТИЦІЙНОГО РЕСУРСУ АПК.....	140
<i>С. Ю. Соколюк</i>	ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ ЦУКРОБУРЯКОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ.....	141
<i>О.І. Табенська</i>	УМОВИ, ЯКІ СПРИЯЮТЬ ЕФЕКТИВНОМУ ВИХОДУ УКРАЇНСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ НА ЗОВНІШНІЙ РИНОК.....	143
<i>І.Б. Тернавська, Л.А. Пархоменко</i>	АСПЕКТИ ФОРМУВАННЯ ПРОДОВОЛЬЧОЇ БЕЗПЕКИ КРАЇНИ.....	144
<i>І.В. Ткачук</i>	РИЗИКИ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ ПОТОКАМИ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКИХ ПІДПРИЄМСТВ.....	146
<i>С.П. Ткачук</i>	ТЕОРЕТИКО-МЕТОДИЧНІ ОСНОВИ РОЗВИТКУ ЕКОНОМІЧНИХ ВЗАЄМОВІДНОСИН ПІДПРИЄМСТВ МОЛОКОПРОДУКТОВОГО ПІДКОМПЛЕКСУ АПК.....	147
<i>А.Ю. Токар, Н.С. Руда</i>	ТРАНСФОРМАЦІЙНІ ПРОЦЕСИ У СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВ З ВИРОБНИЦТВА КОНСЕРВОВАНИХ ОВОЧІВ І ПЛОДІВ У ЧЕРКАСЬКІЙ ОБЛАСТІ.....	148
<i>Л.В. Транченко, О.М. Транченко,</i>	ПОНЯТТЯ І НЕОБХІДНІСТЬ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮ- ВАННЯ І ПІДТРИМКИ ДОХОДІВ СІЛЬСЬКОГОСПО- ДАРСЬКОГО ВИРОБНИЦТВА.....	150
<i>Л.Д. Тулуш</i>	СПРАВЛЯННІ ЕКОЛОГІЧНОГО ПОДАТКУ У СФЕРІ АГРОПРОМИСЛОВОГО ВИРОБНИЦТВА.....	152
<i>А.О. Харенко</i>	КАНАЛИ РЕАЛІЗАЦІЇ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ АГРАРНИМИ ТОВАРОВИРОБНИКАМИ.....	155
<i>О.М. Хрипун</i>	ЗЕМЕЛЬНЕ ОПОДАТКУВАННЯ В УКРАЇНІ.....	156
<i>О.С. Цикалюк</i>	КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНІСТЬ СІЛЬСЬКОГОСПО- ДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ.....	158
<i>І.І. Чернега</i>	МОТИВАЦІЯ – ВИРІШАЛЬНИЙ ЧИННИК ЕФЕКТИВ- НОСТІ ДІЯЛЬНОСТІ ПЕРСОНАЛУ.....	159
<i>Н.С. Черній</i>	СТАН ІНВЕСТУВАННЯ СІЛЬСЬКОГО ГОСПО- ДАРСТВА ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	160
<i>О.Г. Шайко</i>	МЕТОДИЧНІ ПІДХОДИ ДО ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ ПІДПРИЄМСТВА.....	162

ЗАГАЛЬНООСВІТНІ НАУКИ

<i>Н.Г. Батечко</i>	ФЕНОМЕН ІННОВАЦІЇ ЯК ЧИННИК МОДЕРНІЗАЦІЇ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	164
<i>О. М. Біднячук</i>	ІНТЕРАКТИВНІ МЕТОДИ НАВЧАННЯ: “МОЗКОВИЙ ШТУРМ”.....	165
<i>В.М. Гончарук</i>	ПАРОНІМІЯ УКРАЇНСЬКОЇ ЛЕКСИКИ МИСЛИВСТВА.....	167
<i>Г.М. Гордієнко</i>	ДОПОМОГА РУСЬКОЇ ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ ІНВАЛІДАМ ВІТЧИЗНЯНОЇ ВІЙНИ У ПОВОЄННИЙ ПЕРІОД.....	168
<i>Г. В. Євтушенко, О. К. Васюкова</i>	МОДЕЛІ КОРПОРАТИВНОЇ СОЦІАЛЬНОЇ ВІДПОВІ- ДАЛЬНОСТІ.....	169
<i>С.А. Закорчевна</i>	АЛГОРИТМІЧНИЙ ПІДХІД ДО РОЗВ’ЯЗУВАННЯ ЗАДАЧ.	171
<i>А.В. Климюк</i>	ДЕЯКІ ПРОБЛЕМИ НЕВСТИГАЮЧИХ СТУДЕНТІВ.....	172
<i>В. О. Кобилянська</i>	ТИПОВІ ПОМИЛКИ У ФАХОВИХ ТЕКСТАХ.....	174
<i>С.П. Ковальова</i>	РІСТ ТА РОЗВИТОК КАЧОК ПРИ ВИРОЩУВАННІ НА РАДІОАКТИВНО ЗАБРУДНЕНИХ ТЕРИТОРІЯХ.....	175
<i>А.В. Кордонська, О.А. Дрючило</i>	ЗАСТОСУВАННЯ ІНТЕРАКТИВНИХ ТА ІНФОРМА- ЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ – ОДИН ІЗ ШЛЯХІВ ПІДВИЩЕННЯ ЕФЕКТИВНОСТІ ЗАНЯТЬ У ВИЩОМУ НАВЧАЛЬНОМУ ЗАКЛАДІ.....	176
<i>І.О. Кравчук</i>	ГРАМАТИЧНІ ПРОБЛЕМИ ПЕРЕКЛАДУ НАУКОВОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	178
<i>А. К. Куліченко</i>	РОЛЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ІДЕЙ ДЖ. ДЬЮЇ У СТВОРЕННЯ ПРОЕКТНОЇ МЕТОДИКИ В. Г. КІЛПАТРИКА.....	179
<i>О.В. Лазарєв</i>	КОМУНІКАТИВНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ-АГРОНОМІВ.....	181
<i>С.В. Лещенко</i>	ПРАКТИЧНЕ ВИКОРИСТАННЯ ІНДИВІДУАЛЬНИХ ТА ГРУПОВИХ ФОРМ НАВЧАННЯ МАТЕМАТИКИ СТУДЕНТІВ АГРАРНИХ ВУЗІВ.....	183
<i>Л.В. Лісова</i>	ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТІСНО-САМООЦІННОГО КОМПОНЕНТУ СОЦІАЛЬНОЇ ЗРІЛОСТІ СТУДЕНТІВ.....	185
<i>Л.В. Літценберг</i>	СОЦІАЛЬНО-ФІЛОСОФСЬКИЙ АНАЛІЗ ПОНЯТЬ «ІДЕНТИЧНІСТЬ» ТА «НАЦІОНАЛЬНА ІДЕНТИЧНІСТЬ».	186

<i>Н.О. Ляховська</i>	ОРГАНІЗАЦІЯ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ З ХІМІЧНИХ ДИСЦИПЛІН В АГРАРНИХ ВУЗАХ.....	188
<i>Ф. Ф. Марков</i>	СІМ'Я ТЕРЕЩЕНКІВ ТА САДОВО-ПАРКОВЕ МИСТЕЦТВО ЖИТОМИРЩИНИ НА ПОЧАТКУ ХХ СТОЛІТТЯ.....	188
<i>Г. В. Мельник</i>	ОСОБЛИВОСТІ УКРАЇНСЬКОЇ ТЕРМІНОЛОГІЇ САДІВНИЦТВА.....	190
<i>М. Н. Миколайчук</i>	МОТИВАЦІЙНІ ЧИННИКИ АКТИВІЗАЦІЇ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ.....	191
<i>М. Н. Миколайчук, Л.Є. Ковальов, І.І. Побережець</i>	РОБОЧИЙ ЗОШИТ ЯК ЗАСІБ НАВЧАННЯ ТА УПРАВЛІННЯ САМОСТІЙНО РОБОТОЮ СТУДЕНТА.....	193
<i>Р. В. Ненька</i>	УМОВИ ВПРОВАДЖЕННЯ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ РЕАЛІЗАЦІЇ МІЖПРЕДМЕТНИХ ЗВ'ЯЗКІВ У НАВЧАЛЬНИЙ ПРОЦЕС.....	195
<i>О.О. Олійник</i>	СИНОНІМІЯ ПРИСЛІВ'ІВ.....	197
<i>М.В.Паєвська</i>	ТИПИ СКОРОЧЕНЬ У НАУКОВО-ТЕХНІЧНИХ ТЕКСТАХ В АНГЛІЙСЬКІЙ ТА НІМЕЦЬКІЙ МОВАХ.....	197
<i>І.І. Побережець</i>	ЕЛЕКТРОТЕХНІЧНІ ВИМІРЮВАЛЬНІ УСТАНОВКИ НА ЛАБОРАТОРНИХ ЗАНЯТТЯХ З ФІЗИКИ.....	199
<i>Н.М. Поліщук</i>	З ІСТОРІЇ ДОСЛІДЖЕННЯ ВИТОКІВ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ.....	200
<i>Т. В. Сольська, О. С. Сольський</i>	ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ВИКЛАДАЧА І СТУДЕНТА ПІД ЧАС ЗАНЯТЬ.....	202
<i>Т.І. Труш</i>	СИСТЕМА САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИВЧЕННЯ ВИЩОЇ МАТЕМАТИКИ.....	203
<i>І.І. Чучмій</i>	РЕФОРМУВАННЯ ВИЩОЇ ОСВІТИ У КРАЇНАХ ЗАХІДНОЇ ЄВРОПИ ТА УКРАЇНИ.....	204
<i>А.В. Шендеровська</i>	ШЕНГЕНСЬКА ЗОНА: СТВОРЕННЯ, ФУНКЦІОНУВАННЯ ТА ПОДАЛЬШИЙ РОЗВИТОК.....	206
<i>В.В. Теличкань</i>	МЕТОДОЛОГІЧНІ ЗАСАДИ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РЕГУЛЮВАННЯ РОЗВИТКУ ТУРИЗМУ.....	208

МЕНЕДЖМЕНТ

<i>Л.П. Альошкіна</i>	РИНОК ПОСЛУГ У СВІТОВІЙ ТОРГОВЕЛЬНІЙ СИСТЕМІ.....	210
<i>Н.О. Вернюк, Л.М. Коренюк</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ СИСТЕМОЮ МОТИВАЦІЇ ПРАЦІ НА ПІДПРИЄМСТВІ.....	211
<i>Л.А. Головчук</i>	ОСОБЛИВОСТІ ІНВЕСТИВАННЯ МОЛОКОПЕРЕРОБНОЇ ПРОМИСЛОВОСТІ.....	213
<i>В.О. Жмуденко</i>	ПРОБЛЕМИ МЕНЕДЖМЕНТУ ПЕРСОНАЛУ ТА ФОРМУВАННЯ КАДРОВОЇ ПОЛІТИКИ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ.....	214
<i>О.Д. Залізняк</i>	ТІНЬОВА ЗАЙНЯТІСТЬ ПРОБЛЕМИ І НАСЛІДКИ.....	216
<i>О. А. Клименко</i>	ФОРМУВАННЯ СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ВИРОБНИЦТВА КОНКУРЕНТОСПРОМОЖНОЇ ПРОДУКЦІЇ В АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВАХ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	218
<i>Л.О. Кустріч</i>	ФІНАНСОВИЙ КОНТРОЛЬ ЯК ВАЖЛИВА ФУНКЦІЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМИ РЕСУРСАМИ.....	219
<i>О.М. Мостовий</i>	ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЧО – ЗБУТОВОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ТОВ „ПК „ЗОРЯ ПОДІЛЛЯ” ГАЙСИНСЬКОГО РАЙОНУ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	221
<i>Д.В. Нагернюк</i>	МІСЦЕ КІРОВОГРАДСЬКОЇ ОБЛАСТІ У ЗАГАЛЬНО-НАЦІОНАЛЬНОМУ ВИРОБНИЦТВІ ОЛІЙНИХ КУЛЬТУР.....	222
<i>Л.М. Нещадим</i>	КЛАСТЕРНА МОДЕЛЬ СІЛЬСЬКОГО ТУРИЗМУ: СВІТОВИЙ ДОСВІД І МОЖЛИВОСТІ ЙОГО ВИКОРИСТАННЯ В УКРАЇНІ.....	224
<i>І.М. Новак</i>	МЕТОДИЧНІ ЗАСАДИ ФОРМУВАННЯ ПОНЯТТЯ ІНОЗЕМНИХ ІНВЕСТИЦІЙ.....	225
<i>М.С. Олійник</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОЇ ПРОДУКЦІЇ В ТОВ «ПОЛЯНЕЦЬКЕ» УМАНСЬКОГО РАЙОНУ ЧЕРКАСЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	227
<i>І.О. Панчоха</i>	УДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ ЗЕРНА В ПРАТ «ЗЕРНОПРОДУКТ МХП» ТЕПЛИЦЬКОЇ ФІЛІЇ ВІННИЦЬКОЇ ОБЛАСТІ.....	228
<i>Н.О. Петренко</i>	ВПЛИВ РИЗИК-МЕНЕДЖМЕНТУ НА ІНВЕСТИЦІЙНУ ПРИВАБЛИВІСТЬ ПІДПРИЄМСТВА.....	230

<i>Н.Я. Пітель</i>	ПРОБЛЕМАТИКА РОЗВИТКУ ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНИХ ОПЕРАЦІЙ ПІДПРИЄМСТВАМИ АПК.....	232
<i>О. М. Саковська</i>	НАПРЯМИ ДЕРЖАВНОГО РЕГУЛЮВАННЯ РИНКУ ЗЕРНА.....	233
<i>О.М. Світовий</i>	УПРАВЛІННЯ ВИРОБНИЦТВОМ ТА СТВОРЕННЯ ДОДАТКОВОЇ ВАРТОСТІ У ГАЛУЗІ РОСЛИННИЦТВА...	235
<i>С.В. Тимчук</i>	ЕКСПОРТНІ МОЖЛИВОСТІ РИНКУ ЛІСОПРОДУКЦІЇ УКРАЇНИ.....	236
<i>С. В. Тимчук, Д. В. Сінько</i>	ФОРМУВАННЯ ФІНАНСОВОЇ СТРАТЕГІЇ ТОВ «НВП «АГРО-РИТМ».....	238
<i>П.П. Семченко</i>	УКРАЇНА В КОНТЕКСТІ ГЛОБАЛЬНОГО ІННОВАЦІЙНОГО ІНДЕКСУ (GII).....	240

Складна економічна ситуація в галузі скотарства, що склалася внаслідок скорочення поголів'я, спаду виробництва сировини, потребує змін у підходах до розв'язання виниклих проблем, опрацювання і впровадження нових підходів до ефективного господарювання в тваринництві.

Виробництво м'яса яловичини у перспективі повинне зростати за рахунок збільшення кількості поголів'я та нарощення приростів худоби в сільськогосподарських підприємствах різних типів і форм власності. При цьому одним із важливих напрямів є впровадження інноваційних технологій, що дасть змогу зменшити затрати праці та матеріальних ресурсів і в той же час зменшити собівартість продукції.

Основними напрямами в розвитку галузі м'ясного скотарства є:

- використання високопродуктивних порід худоби;
- застосування новітніх технологій в утриманні тварин;
- збалансування кормової бази для відгодівлі тварин;
- використання природних кормових угідь і пасовищ;
- вирощування і відгодівля молодняку великої рогатої худоби до оптимальних вагових кондицій;
- розвиток та створення регіональних племінних репродукторів і ферм з метою збільшення кількості спеціалізованих м'ясних порід тварин у скотарстві;
- державна підтримка галузі тваринництва в цілому, і скотарства зокрема.

СПЕЦИФІКА РИЗИКІВ СІЛЬСЬКОГОСПОДАРСЬКОГО СТРАХУВАННЯ

О.Т. ПРОКОПЧУК, кандидат економічних наук

М.І. МАЛЬОВАНІЙ, кандидат економічних наук

Уманський національний університет садівництва

Сільськогосподарське страхування розвивалося в усьому світі як головний інструмент управління ризиками з метою зменшення негативного впливу погоди та природних ризиків. Тому з'являється необхідність застосування економічних заходів, які дозволили б відновити постраждалі об'єкти та відшкодувати збитки, завдані підприємству. За даних умов необхідним складовим елементом ринкової інфраструктури є система мінімізації сільськогосподарських ризиків, яка є комплексом ефективних механізмів та інструментів держави і приватного сектору та однією із базових частин сталого розвитку галузі.

Ситуація, яка склалася на сьогодні в Україні стосовно страхування сільськогосподарських ризиків, щонайменше гальмує прогрес і може бути визнана кризою розвитку системи. Наявні страхові продукти в Україні не в повному обсязі відповідають сучасним вимогам, виходячи із різноманіття товаровиробників сільськогосподарської продукції, культур або напрямів тваринництва та необхідності реагувати на майбутні потреби всієї галузі та нові можливості, що відкриваються завдяки інноваційним процесам.

Окремі теоретичні та практичні аспекти досліджуваної проблеми висвітлено в працях вітчизняних та зарубіжних учених. Так, зокрема, питанням теорії і практики ризик-менеджменту та страхування присвятили свої праці такі українські вчені: В.Д. Базилевич, В.В. Вітлінський, К.Г. Воблій, Н.М. Внукова, В.І. Грушко, М.Я. Дем'яненко, С.А. Навроцький, С.І. Наконечний, С.С. Осадець, П.Т. Саблук, Л.М. Худолій, А.В. Чупіс, В. Гроуз, М.Ф. Галагуза, В.В. Глущенко, Д. Діксон, К. Ерроу, Ю.М. Журавльов, Р.Т. Юлдашев та інші.

Незважаючи на значну кількість наукових праць, щодо дослідження системи страхування майна сільськогосподарських товаровиробників значна кількість теоретичних і методологічних питань потребує всебічного вивчення та обґрунтування, подальшого детальнішого дослідження.

В сучасній науковій літературі можемо зустріти значну кількість праць вчених-економістів, де приділено увагу поняттю ризик, вивчено та проаналізовано його вплив на економічні процеси та управлінські рішення. При цьому в основу ризику із самого початку було покладено одну із його найважливіших характеристик – невизначеність.

В процесі розвитку суспільства та поглиблення взаємозв'язків всередині соціуму ризик почав привертати до себе дедалі більше уваги, його присутність суттєво позначалась не лише на економічних результатах, але й на інших результатах діяльності людини.

В свою чергу страхування є природною реакцією виробників на можливість виникнення різного роду загроз у процесі виробництва та реалізації продукції. В економічній літературі для позначення такого роду загроз прийнято використовувати поняття ризик.

Часто ризик розглядають як подію чи обставини, стосовно яких людина не має достатньо розуміння, знання і не здатна вести їх облік та обчислення.

Серед різноманітних видів діяльності людини існують такі, на які одночасно впливають велика кількість ризиків. Одним із них являється сільське господарство. Тому, надзвичайно важливим є виявлення та характеристика ризиків, що притаманні виробничій сфері.

Ведення сільського господарства супроводжується поєднанням різноманітних факторів як природного так і антропогенного характеру. Це специфічна сфера, ефективність якої залежить від наявності матеріальних, фінансових та людських ресурсів, а процеси, відбуваються в умовах мінливого навколишнього середовища. Вплив тих чи інших ризиків на галузь залежить від безпосередньої спеціалізації підприємства (в рослинництві – овочівництво, плодівництво, картоплярство, буряківництво, кормовиробництво, зернове господарство, насінництво тощо; в тваринництві – м'ясне та молочне скотарство, свинарство, птахівництво, вівчарство тощо). З точки зору оцінки ступеня ризикованості, найвищим рівнем в сільському господарстві може характеризуватись процес вирощування. Даному виду діяльності притаманна сезонність виробництва, а також значна залежність від природно-кліматичних коливань, оперативних змін. Зрозуміло, що не всі чинники піддаються довгостроковим перспективним прогнозам (наприклад природно-кліматичні), однак часто саме вони мають найбільший вплив на отримання продукції, а отже і фактичні результати. Крім того, підсумки переважно підводяться лише наприкінці сезону, або ж календарного року, в той час як виробничі витрати сільськогосподарське підприємство несе протягом всього виробничого циклу, тому варто звернути увагу на те, що традиційні інструменти уникнення касових розривів (інтенсифікація, логістика, тощо) для даного виду діяльності не мають відповідного позитивного впливу. Крім того, специфічна характеристика ризику в сільському господарстві полягає в тому, що і тварини і сільськогосподарські культури належать до живої природи, що зумовлює об'єктивну необхідність у виокремленні ризикових факторів, притаманних цій сфері.

Беручи за основу класифікацію ризиків та джерел їх виникнення, доцільно розділити процес виробництва продукції рослинництва на вирощування та реалізацію продукції. Кожен з цих етапів можна охарактеризувати відповідним економічним результатом: при вирощуванні – це понесені затрати, які представлені у вигляді собівартості; при реалізації – отримані доходи; кінцевим результатом діяльності підприємства є одержання прибутку.

Для класифікації ризиків що виникають на кожному етапі і можуть мати безпосередній вплив на результат доцільно згрупувати ризикові фактори та виокремити їх у «*процесні ризики*».

Таким чином доцільним постає виокремлення таких груп:

1. **Процесні ризики, що виникають на етапі вирощування** – сукупність природно-кліматичних, виробничих, фінансово-економічних та особистісних факторів.

2. **Процесні ризики, що виникають на етапі реалізації** – сукупність інституційно-політичних, фінансово-економічних та особистісних факторів.

3. **Процесні ризики, що виникають на етапі формування кінцевого економічного результату (прибутку)** залежать від результатів двох попередніх етапів, однак характеризуються ймовірністю виникнення інституційно-політичних та фінансово-економічних ризикових факторів.

Зауважимо, що виникнення тих чи інших ризиків часто виключають або зменшують ймовірність настання інших. Часто виникають випадки, коли втрати через вплив природно-кліматичних ризиків компенсуються додатковими надходженнями від підвищення цін внаслідок реагування ринку на зміни обсягів пропозиції (наприклад зменшення очікуваних врожаїв). Крім того, оскільки всі етапи проходять за безпосередньою участю людини, варто зазначити, що саме її діяльність викликає три основні загрози, що присутні при реалізації страхових відносин в сільському господарстві, а саме: асиметрія інформації, моральна загроза та антиселекція.

Таким чином проведене дослідження теоретичних засад наукового обґрунтування теорії ризиків та їх застосування для сільського господарства дозволило їх класифікувати відповідно до етапу настання в процесі виробництва (*процесні ризики*), а також здійснити групування ризиків, притаманних сільськогосподарському виробництву.

ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ АГРОСТРАХУВАННЯ В УКРАЇНІ

О.Т. ПРОКОПЧУК, кандидат економічних наук

Уманський національний університет садівництва

Україна як аграрна країна має великий потенціал розвитку і можливості виходу на міжнародний ринок. Разом з тим розвиток сільського господарства тісно пов'язаний з високим рівнем ризику. Ризик у сільському господарстві полягає у відсутності гарантій отримання результатів виробничої діяльності під впливом різних чинників, насамперед природних. Одним із способів зменшення та розподілу ризиків є передача їх за певну плату професійним організаціям, тобто страховим компаніям. У розвинених країнах світу агрострахування давно набуло поширення і стимулює розвиток агропромислового комплексу.

На жаль, в Україні подібний підхід до зниження ризиків сільськогосподарських товаровиробників не набув поширення, тому актуальною залишається проблема не лише підвищення страхової культури серед населення, зокрема серед вітчизняних аграріїв, але й запровадження нових підходів до системи страхового захисту як з боку держави, так і національних страхових організацій.

У всьому світі агрострахування визнане надійним і ефективним інструментом управління сільськогосподарськими ризиками. Зважаючи на те, що Україна є аграрною країною і має великий потенціал, існує гостра необхідність у залученні аграрного сектору України до послуг агрострахування. Близько 8% ВВП України складає сільськогосподарське виробництво, 70% території країни припадає на землі сільськогосподарського призначення.

НАУКОВЕ ВИДАННЯ

МАТЕРІАЛИ ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ НАУКОВОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ МОЛОДИХ УЧЕНИХ (до 60-річчя утворення Черкаської області)

Тези наукової конференції / Редкол.: О.О. Непочатенко (відп. ред.) та ін. —
Уманський НУС: Редакційно-видавничий відділ, 2013. —
Ч. 1.: Сільськогосподарські, біологічні та технічні науки. — 244 с.

Адреса редакції:

*м. Умань, Черкаської обл., вул. Інститутська, 1
Уманський національний університет садівництва, тел.: 4-69-77*

Підписано до друку 21.02.2013 р. Формат 60х84 1/16. Друк офсет.
Умов. — друк. арк. 19,15. Наклад 190 екз. Зам. № 26.

Надруковано: Редакційно-видавничий відділ
Свідоцтво ДК № 2499 від 18.05.2006 р.
Уманського державного аграрного університету
вул. Інтернаціональна 2, м. Умань, Черкаська обл., 20305